



DE WITTE STOK *Geschiedenis*

In de Eerste Wereldoorlog vond er een langdurige strijd plaats in en rondom de loopgraven op Frans/Belgisch grondgebied.

De Duitsers (en later ook de Engelsen en Fransen) wilden sneller resultaat en zetten zenuwgas in. Dit werd in grote hoeveelheden boven en in de loopgraven verspreid. Vele soldaten die hiermee in aanraking kwamen, kwamen hierdoor om het leven. Anderen werden op verschillende manieren aangetast door het gas, wat ook blindheid tot gevolg had.

Na de oorlog kwamen veel van deze deze blinde soldaten terecht in een ziekenhuis in Parijs.



Een Parijse gravin, Guille d'Herbement (1888-1980), wordt de moeder van de witte stok genoemd. Als vrijwilligster in dat ziekenhuis begeleidde zij enkele van deze blinde soldaten op straat. De gravin en de blinde soldaten werden bij het oversteken regelmatig geconfronteerd met dermate gevaarlijke situaties, dat ongevallen nauwelijks vermeden konden worden. Toen haar gedachte over de vraag hoe men blinden in het verkeer zou kunnen beschermen vorm begon aan te nemen, werd zij door haar moeder er op gewezen dat het voor een dame van haar stand niet paste om op de

voorgond te treden. Volgens haar moeder kon zij beter als vrijwilligster boeken in braille overzetten, iets wat destijds zeer gewild was in die kringen.

Het idee om iedere blinde in Parijs van een witte stok te voorzien presenteerde zij aan de hoofdredacteur van het dagblad "Echo de Paris". In november 1930 werd haar idee gepubliceerd, met van de redactie aandrang tot uitvoer.

"Echo de Paris" zorgde ervoor dat de verantwoordelijke instanties snel en zonder rompslomp reageerden.

Snel kreeg de witte stok een officieel karakter.

Op 7 februari 1931 werd de eerste stok aan een gebruiker, Dr. Racine, overhandigd. Enkele weken na de introductie had de stok nog niet geheel het beoogde effect. In Parijs gebeurde een ernstig ongeluk. Bij een poging een zeer drukke straat via een oversteekplaats, onder bescherming van de witte stok, over te steken, werd Dr. Racine door een krankzinnig geworden automobilist dodelijk gewond. Vanaf die tijd echter heeft de stok zich tot in de verste hoeken van de wereld verbreid.

Het duurde echter tot 1944 voordat er een echte techniek werd ontwikkeld. Dit gebeurde door Richard E. Hoover, een sergeant bij de Amerikaanse geneeskundige troepen en gedetacheerd in het Valley Forge Army Hospital, Illinois, U.S.A.. Hoover werkte veel met uit Europa teruggekeerde oorlogsblinden en slechtzienden. Voor de oorlog was Hoover werkzaam als oogarts in de blindenschool in Maryland.

Onder het motto "You'll never know what it is to be blind" ontwikkelde hij de 'pendeltechniek' (Hoovertechniek) voor het gebruik van de lange stok (Hooverstok) maar ook hield hij zich bezig met visuele perceptietraining voor de slechtzienden.

Hij ging geblinddoekt aan de slag om er achter te komen wat waardevolle informatie is voor een visueel gehandicapte. "Alleen als je jezelf verplaatste in de wereld van de visueel gehandicapte kon je achter zijn wensen



komen”. Toen hij dacht klaar te zijn met de ontwikkeling van zijn technieken en enkele medewerkers rond zich had verzameld ging hij aan de slag.

Zijn eerste bestelling van 300 stokken kwam bij een wapenfabrikant vandaan en deze wogen slechts 168 gram ondanks dat ze gemaakt waren van het beste staal. Het belangrijkste vond hij dat de visueel gehandicapten zich snel weer konden verplaatsen. In die tijd sprak men nog niet van oriëntatie- en mobiliteitstraining, dat was pas aan het einde van de 50-jaren, maar van ‘Foot-travel’. Hoover koos voor deze term omdat hij dacht dat dat precies verklaarde waarmee hij bezig was. Jaren later richtte hij zijn eigen revalidatiecentrum op in Chicago.

De grote inspirator van het stoklopen in Nederland was wijlen dhr. W.J.J. Kooyman, die de stok en de daarbij behorende techniek in 1959 introduceerde na een bezoek aan het Hoover revalidatiecentrum. De heer Kooyman was tot 1982 verbonden aan het koninklijk instituut tot Onderwijs van Blinden te Huizen en schreef in 1969 de eerste Nederlandse handleiding “Stoklopen”.

Bron:

Veilig naar de overkant

Federatie Slechtzienden- en blindenbelang

Bewerking 2017:

Marten van Doorn,

O&M Coördinator Bartiméus Onderwijs

Marcus Boerdijk,

O&M-trainer Robert Coppes Stichting